

II.

Svet je spačen, otroci so med svetom, tedaj so tudi otroci spačeni. Tako govoriti se bo tebi umevno zdelo; najdel pa tudi boš, da je resnično, ako na tanko pregleduješ, kaj otroci počenjajo. Nikar pa zavoljo tega serčnosti ne zgubi; dve mesti ste tukaj, kako pa deržite skupaj! Pervo je: človeška revščina, drugo pa: odrešenje po Zveličarji našem. Od človeške revščine podaj se na ravnost do odrešenja; ta pot je naj krajša, pa tudi naj bolj gotova. Prosi, svari, strahuj, čuj, moli, stori, kar moreš, da slabo zmaguješ pri svojih rejencih, drugo pa stori Gospod, ki je pravi edini Zveličar. (Po Sailer-ji.)

Šolsko blagó.

Postranski nauki za nedeljske šole.

1. Povej in razjasni domače pridelke, fabrike i. t. d.
2. Razloži, kateri domači pridelki se prodajajo iz dežele, in kateri se kupujejo iz tujih krajev.
3. Povej vse vode, ki izvirajo v domačiji, in ki napajajo domače kraje.
4. Naznani zdravilne viře, ki so v domači in v sosednih deželah.
5. Govori o dušni in telesni človeški naturi.
6. Razjasnui nekatere prikazke, ki se vidijo v zraku.
7. Povej, kako se izmerijo nekteri naj bolj navadni prostori, p. travniki, njive i. t. d.
8. Glej, da boš učence tudi vadi, da bodo znali z očesom prav meriti in presojevati.
9. Kaži, kako se sestavljajo naj bolj potrebni in navadni opravični spisi.
10. Vadi učence pisma pisati.
11. Govori o lesu, ki se potrebuje pri kmetiji in obertniji.
12. Povej, kako se seje in sadi naj bolj potrebníša zelenjava za kuho.
13. Kaži, kako se drevje cepi ali žlahtni.
14. Govori o naj bolj potrebníših opraviilih, ki so ta čas na polji, travnikih in v gojzdu.
15. Razloži kaj od različnih rud, ki se nahajajo v domači in sosedni deželi.
16. Vadi bolj zmožne učence naj potrebníše reči risati.
17. Kaži rastline, ki so za zdravilo, za obertnijo in za klažo.
18. Razlagaj kaj iz zemljopisja, najpred iz domačega kraja in iz domače dežele.
19. Kaži in popisuj strupene rastline, posebno vse take, ki rastejo v domačem kraju.

20. Govori kaj o domači zgodovini.
21. Naznani potrebne in koristne knjige in časopise, ki naj jih učenci pozneje berejo.
22. Skerbi, da bodo učenci razumeli in si zapomnili, kar berejo.
23. Razlagaj kaj od domovine, kakšna je, kako je velika, kje je in ktere so njene meje.
24. Govori o namenu in dolžnostih, ki jih ima človek v družini, v srenji, v cerkvi in državi.
25. Razlagaj, kako bi se pospeševala domača obertnija.
26. Povej, kdaj in kako je prišla sveta vera v naše kraje (Sv. Ciril in Metod i. t. d.).
27. Naštej vse dobrotljive naprave, ki jih ima domovina in sploh avstrijsko cesarstvo.
28. Povej, ktere in kakšne gore so v domovini.
29. Govori sploh o rudstvu in povej, kje in koliko se ga pridobuje v domači deželi.
30. Govori o duhovskih in deželnih višjih gosposkah, in razlagaj dolžnosti podložnih.

Iz dnevnika nekega starega učitelja.

15. febr. 18 . . Danes je bilo že prav prijetno vreme, tedaj tudi polna šola učencev. Zeló me veseli, kedar pridem v šolo in so vse klopí polne ukaželjnih dečkov in deklic. Dvakrat bolj gladko mi teče beseda v polni šoli, akoravno tudi kaka potna snaga več — to pa mi nič ne dé; pridni učenci mi ves trud polajšajo.

16. febr. Danes sem imel v cerkvi opraviti. Bila je poroka mladega ženina in neveste — nekdanjih mojih učencev. Bog jima daj srečo! — Kedar vidim mlade ljudi, ki so v zakonu srečni, se mi zdí, kakor bi vidil lepe drevesa polne naj lepšega sadja. „Dobri starši — dobri otroci“ je resničen pregovor, ki se večidel vseskozi poterjuje v življenji.

17. febr. Danes je bilo v šoli prav neprijetno vreme, kajti gromelo je in še celó treskalo. Pa je res bilo tako. Zvedil sem, da sta se dva učenca po poti v šolo gredé hudo stepla in celó s kamenjem lučala in ranila. Zeló me je zbolelo serce, ko sem se prepričal in sam vidil, da je bilo res tako. „Tepenje se mora kaznovati s tepenjem“, pravi moje staro vodilo, in tako se je tudi zgodilo; toda grenko, prav zeló grenko mi je pri sercu, kedar moram vzeti šibo v roke; raji bi delal, ne vem